

תחרויות פרסים

התחרות לתכנון משכנה החדש של הספרייה הלאומית, עוררה סערה בקרב האדריכלים. הסיבה לכך טמונה בשיטת התחרות שתיערך בשני שלבים, בדומה לתהליך שהוביל לבחירת אדריכל בית המשפט העליון. השלב הראשון פתוח לכל האדריכלים, מתוכו נבחרים ארבעה שיעלו לשלב השני, שאליו הוקפצו שמונה אדריכלים - ארבעה מחו"ל וארבעה מישראל, ואלה שמותיהם: ברכה ומיכאל חיוטין, גנית מזליץ-כסיף ואודי כסיף, עדה כרמי-מלמד, וקרלוס פרוס מישראל, וכן - משה ספדיה, דוד קופרפילד, פטר בוהלין, ושיגארו בן מחו"ל.

הדעות נחלקות בין אלה שראו את חצי הכוס המלאה ובירכו על העונג להתחרות מול עצמם, על הזכות להתחרות אל מול המוזמנים. לעומתם - אלה שראו את חצי הכוס הריקה טענו, שההפליה משפילה ומנוגדת לכללי האתיקה המקצועיים.

הבניין החשוב העומד להיבנות בקריית הלאום רק מחזק את מעמדו, ואת השליטה של קרן רוטשילד על המתחם ועל היושבים בו. הראיה הטובה ביותר לכך היא המנדאט שהקרו קיבלה מהממשלה להחליט על פורמט התחרות, ובמילים אחרות - להשפיע על תוכנו, צורתו ותפקודו. תפקיד הספרייה הלאומית הוא לאסוף, לשמר, להנחיל, ולהפיץ את אוצרות הרוח של המדינה, ושל העם היהודי, וזו סיבה ממשית להתרגז על כך שההחלטות תתקבלנה על ידי זרים השולטים - הן בצוות השיפוט, והן במקורות הכספיים, שאגב, חלקם מגיע מהממשלה.

יו"ר עמותת האדריכלים אדריכל ברוך ברך טוען ש"העמותה החליטה לשתף פעולה עם 'יד הנדיב' דווקא כדי להעניק לאדריכלים הישראליים הזדמנות חד-פעמית לתכנן בניין בעל חשיבות ראשונה במעלה, בתקציבי תכנון יוצאי דופן, ותוך הערכה כי יוקפד שוויון ההזדמנות בבחירת האדריכל הזוכה, בין היתר על ידי צירוף שני שופטים מהעמותה. למרות התנאי שהוכתב ואותו, לצערנו, לא הצלחנו לשנות. ראינו בכך ויתור זמני כדי להיאבק במערכה הגדולה על איכות האדריכלות ומעמד האדריכל".

ואכן, במצב שבו מעמד האדריכלים כל כך נמוך, אין להתפלא על כך שמישהו אחר מחליט עבורנו מי לשבח ומי לזבח. לא פשוט. ראה דבר העורך.

הוכרזה תחרות "ברירת המזמין" לתכנון מוזיאון הטבע בירושלים. צוות השופטים יכלול את האדריכלים דן איתן - יו"ר, שלמה אשכול, איתן קימל, ומיה הלוי, וכן פרופ' יגאל אראל, דלית זילבר, ענת צור, ודניאל מימרן. המועד האחרון למסירת ההצעות: יום ד' ה-21 למרצ עד השעה ארבע אחה"צ. פרטים במשרדי העמותה: 03-5188234

משרדי האדריכלים קלוש-צ'צ'יק וקימל אשכולות זכו במשותף בתחרות לתכנון עיריית נתניה, מתוך 39 הצעות שהוגשו. ההצעה הזוכה התבססה על מגדל זכוכית בן 27 קומות, ולצדו שני בניינים בני שלוש עד חמש קומות, שבאחד מהם ימוקם אולם המוצעה, ובשני - פונקציות הכוללות קבלת קהל. הבניין החדש שימוקם בסמוך להיכל התרבות ובית המשפט, יכלול תכנון ירוק - גגות ירוקים, חזיתות כפולות והצללות בכל הכיוונים. במקום השני זכה משרד "החדר" בשיתוף אני בליצקי, תומר הררי ומדנס אדריכלים, שהציע מגדל משרדים גבוה שבפסגתו קומת תצפית לרווחת הציבור;

The winning entry for the Netanya Municipality.
 Kimmel-Eshkolot architects, KCH Kalush-Chechick Architects
Participating architects: Eitan Kimmel, michal Kimmel
 Eshkolot, Liran Chechick, Nitzan Kalush, Guy Aizik

שתי ההצעות שהגיעו למקומות השניים בתחרות לתכנון עיריית נתניה
למעלה: ההצעה של "החדר" – חנן פומגריין, ברד פינצ'וק
למטה: ההצעה של זרחי אדריכלים.

משרד זרחי אדריכלים בהשתתפות דוד זרחי, דניאל זרחי, שלמה תג'ר, נמרוד סרוק, נהלל סרוק, חן נתן, בן סרגוסי, איילה אבן זהר – הציעו מבנה היקפי בן 6 קומות, שבמרכזו כיכר ציבורית.

בתחרות לתכנון "כיכר המים" בבאר שבע, זכה משרד ליואי דבוריינסקי אדריכלים. במרכז הכיכר מפל מים ספיראלי, שבו משולבת מזרקה מצינור נירוסטה מחורר. הקרקעית תרוצף בשברי קרמיקה, ותאורת לד חסכונית תהפוך בשעות החשיכה את האלמנט הפיסולי לגוף תאורה מרשים ודינמי (איור בעמוד 34).

משרד האדריכלים הצעיר Hyuli – יונתן אולך, אמיר תומשוב ושגיא רכטר, נבחר לייצג השנה את ישראל בתערוכת אקספו שתיפתח במאי בקוריאה. שאיפת האדריכלים – להדגיש את הצד האחר של העם היושב בציון – היכולת היצירתית, ההומניות, קדושת החיים, החמלה, האמנות, התרבות והמדעים... בקיצור – חזון מרומם נפש ומלא תקווה, וטוב שכך. הביתן הישראלי יכניס את המבקר אל תוך העולם המופלא והבלתי מוכר של הים, באמצעות מייג דינמי המדמה את תנועת אצות הים. נשמע מרגיע, אם כי הקשר בין העם היהודי והים (דווקא), אינו מובן מאליו (תמונות בעמוד הבא).

The two second-place proposals, for the Netanya Municipality.

Top: TheHeder proposal - Hanan Pomagrin, Brad Pinchuck, Boubi Luxembourg

Below: The Zarhy Architects proposal

אירועים ותערוכות

סרט דוקומנטרי על חייו ועבודתו של האדריכל היהודי אריך מנדלסון, הוקרן בסינמטק במסגרת חנוכת האגף החדש. הסרט, העוקב אחר כמה מהמבנים האיקוניים של מנדלסון, מתאר גם את יחסיו האישיים עם אשתו.

מנדלסון, נולד ב-1887 בפרוסיה (אז גרמניה ועתה פולין) ומת ב-1953 בארה"ב. בין המבנים הידועים שלו: בגרמניה - מגדל איינשטיין בפוטסדאם, ומבני המסחר של רשת "כלבו שוקן" של זלמן שוקן - אחד ממספקי העבודה החשובים שלו. בארץ הוא תכנן את בית הנשיא חיים ויצמן ברחובות, ווילה שוקן בירושלים, ספריית שוקן ברחביה, בנק אנגלו פלשתינה במרכז ירושלים, בו"ח הדסה על הר הצופים, ובו"ח רמבם בחיפה. מנדלסון היה הוגה דעות וחדשן, בסקיצות החופשיות שלו תכנן צורות הנדסיות שהקדימו תמיד את שיטות הבנייה שהיו נהוגות בזמנו. התרשמה ודיווחה: פרוץ' ציונה שמשי.

מאות משתתפים חתמו על אמנה לצדק סביבתי בכנס שהתקיים בבאר-שבע ביוזמת עמותת אדם טבע ודין, ובהשתתפות שוחר הסביבה ראש העיר רוביק דנילוביץ.

בתערוכה "10+" שתפתח במוזיאון העיצוב חולון לרגל שבוע העיצוב שיתקיים בחול המועד פסח, יוצגו כ-40 עבודות של מעצבים ישראליים מתחומים שונים, שסיימו את לימודיהם לפני כעשור. לכבוד האירוע הוזמנו עשרה מעצבים בינלאומיים, שבאמצעותם תינתן למעצבים הישראליים הזדמנות לחשוף את עבודותיהם לעולם הרחב. התערוכה תינעל בסוף מאי.

The chosen proposal for the Israeli Pavilion at Expo, South Korea
 Top: Pavilion interior.
 Below: Exhibition site.
 Hyuli - Jonathan Ollech, Amir Tomashov, Sagi Rechter

ההצעה שהתקבלה לתכנון הביתן הישראלי ב"אקספו", קוריאה הדרומית.
למעלה: פנים הביתן.
 אתר התערוכה.
 יונתן אולך, אמיר תומשוב ושגיא רכטר

תערוכת החוצות "מוזה" המתקיימת במרכז אלוהב, ממילא, ירושלים, מוקדשת לכלי נגינה ונגנים. בתערוכה מוצגים 120 פסלים, פרי עבודתם של 60 אמנים מוכרים מהארץ ומחו"ל. נעילה: סוף דצמבר 2012. אוצרת: ציפי ויטל.

"עיר הקרח" - מיצג רב-תחומי שמוקם במתחם הרכבת במסגרת פסטיבל הקרח הבינלאומי הראשון, יכלול עשרות פסלי קרח ומשטח החלקה, שאמור למשוך לירושלים מאות אלפי מבקרים מהארץ ומהעולם. נמסר שלמבקרים יחולקו בכניסה מעילים. לא נאמר אם צריך להחזיר אותם ביציאה, אבל אם כן, מעניין לכמה לבישות הם מיועדים?.. (: 6-10/4/12

Top: Winning proposal for the Water Piazza, Beer Sheva
Livy Dvoriansky Architects
Below: "Ice City", Jerusalem

למעלה: ההצעה הזוכה לתכנון כיכר המים בבאר-שבע
ליואי דבורינסקי אדריכלים.
למטה: עיר הקרח בירושלים

פרויקטים

בנה מתחם כניסה חדש לכפר כוכב הירדן, המיועד לילדים חשוכי מרפא. הכפר נבנה על ידי Hole in the Wall Camps Organization, שהוקם על ידי השחקן פול ניומן. המבנה המחופה בקרומית (ממברנה) נבנה בהשראת מורפולוגיה של צדפים ויצורי ים אחרים, בתמיכת השחקן חיים טופול, הפעיל באירגון.

הוקמה האנדרטה לזכר 44 הניספים בשריפה הגדולה בכרמל ב-2010. האנדרטה שתוכננה בעקבות תחרות מוזמנים כחלק מאתר מורשת, עשויה מפלדת קור-טן המדמה גוף נטוע בקרקע ומרחף לשמיים - כקשר בין ההווה לנשמה. הקורה דואה למרחק 25 מטר, היא מתנשאת לגובה 7.5 מטר, מעל מקום התרחשות האסון, ממנו ניתן לצפות אל הנוף והים. אדריכל נתנאל בן יצחק אדריכלית אחראית: יעל בן יצחק קונסטרוקטור: מרק גלברג האנדרטה נבנתה על ידי משרד הביטחון.

סטודנטים

התערוכה "נקודת האפס" הוצגה לאחרונה בגלריית תיאטרון חולון. מדובר בעיצוב גרפי בשילוב אומנות קינטית בתנועה מתמדת של צבעים, מציג שברים המתחברים ומתפרקים מחדש במעגל מחזורי מדי שעה, כאשר נקודת הפתיחה נעלמת מעיני הצופה. הרעיון הוא של אריאל אברהם, סטודנט שנה ד' להנדסת מכונות במרכז האקדמי באריאל.

שתי תערוכות של סטודנטים מאריאל מוצגות במקביל בחולון: האחת בגלריית החווה, מציגה מוצרים שימושיים המיוצרים מחומרים ממוחזרים תחת הכותרת - "פירוק, הרכבה ועוד". השנייה מוצגת בשדרות דב הוז, ועוסקת ב"פינוק החשוכות של החברה הישראלית" תחת הכותרת "חסרי קו". נעילה: 17/3/12. אוצרים: יואב קמיש, רינת סופר-גריןפלד, ועמית שמיס.

ברגע האחרון

נועם שוקד - אדריכל ישראלי המתגורר כעת בניו-יורק, זכה בציון לשבח, על הצעתו לתכנון פארק זיכרון לחולי איידס. לתחרות הוגשו 475 הצעות. פאנל השיפוט כלל בין היתר את מיכאל ארד, קנת קול, וופי גולדברג, ובארי ברגדול. יפה נועם (תמונה בעמוד הבא).

Top: Entrance to the children's village
Kochav Hayarden

Michael Mikulsky

Below: Cork chairs - Planned and built by student Gal Dotan, Ariel - from the exhibition "Dissembly, Assembly, Etc", The Hava Gallery, Holon.

Middle: Memorial for the victims of the Carmel fire.

Netanel Ben Yitzhak Architects

למעלה: מתחם הכניסה לכפר הילדים כוכב הירדן.
מיכאל מיקולסקי

למטה: כיסא מפקקים.

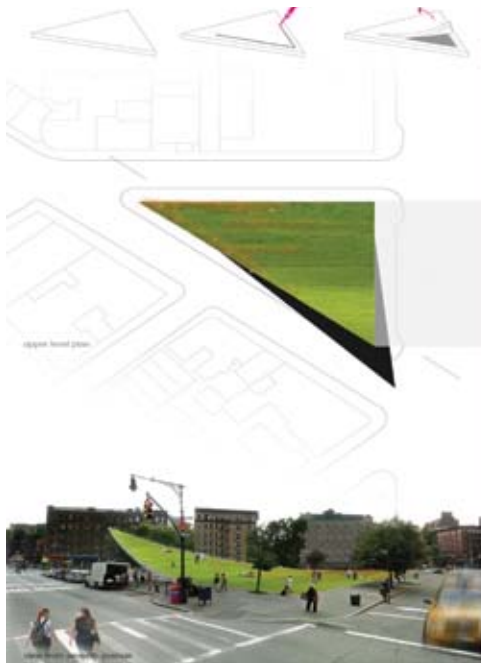
תכנון ובנייה: הסטודנטית גל דותן, אריאל, מתוך התערוכה "פירוק, הרכבה ועוד", גלריית החווה, חולון.

באמצע: אנדרטה לזכר הנספים בשריפה בכרמל.

נתנאל בן יצחק אדריכלים

אדריכלית אחראית:

למעלה: הצעתו של אדריכל נועם שוקד, ציון לשבח בתחרות לתכנון אתר זיכרון לחולי איידס בניו יורק
 למטה: ריהוט רחוב של חברת באלו

Top: Architect Noam Shoked's proposal for the AIDS Memorial Park, New York - honorary mention
 Below: Street furniture of Baloo Co

ספרים

הספר "נחום זולוטוב - אדריכל ומתכנן ערים" בעריכת האדריכלית טולה עמיר, עוסק בעבודתו של אחד האדריכלים החשובים בתולדות האדריכלות הישראלית. המסע המרתק באדריכלות של נחום זולוטוב, מתחיל בשנות החמישים, ומדגים חשיבה אינדיבידואלית, מלאת דימיון וחדשנות, בתקופה שבה האדריכלות הישראלית חיפשה כיווני התפתחות עתידיים. במרכז עבודתו של האדריכל שהתברך בכישרון המצאה, ניצב האדם, על צרכיו היומיומיים. את המסר הזה הוא העביר בכל רובדי התכנון והביצוע, כאשר המסגרת התקציבית מהווה עבורו נקודת מוצא בסיסית. 250 עמודים הכוללים 200 תצלומים בשחור לבן. עיצוב: מיכל סהר. הוצאת אמה. מחיר: 98 ש"ח.

דבר המפרסם

חברת הקונספט "באלו" עוסקת בפיתוח ריהוט רחוב, פסלי חוצות, וסביבות משחקים מעוצבות לבתי ספר וגנים ציבוריים. המעצב הראשי ומנהל הסטודיו, גיל שדה הוא פסל סביבתי מעורר השראה ומסקרן, המנסה לגעת בלב הילד באמצעות חומרים, צורות וצבעים. הגנים המפוסלים שלו יוצקים תוכן חדש לעולם הדמיון של הילד ומעשירים את חוויית המשחק. החברה מעניקה פתרונות ביצוע ישימים, ומעניקה למעצבים לבטא את דימונם ללא מגבלות. המשטחים הסטנדרטיים מונעי הספיגה מיוצרים על ידי חברת Notts Sport הבריטית, המתמחה בייצור משטחי ספורט ברחבי העולם.
 054-6671222, 09-9619207

